

**PROGRAM ORIENTUES PËR PROVIMIN
E MATURËS SHETËRORE PROFESIONALE 2015**

**TEORIA PROFESIONALE E INTEGRUAR:
DREJTIMI MËSIMOR “SHËRBIME SOCIALE DHE
SHËNDETËSORE”**

Janar, 2015

1. Udhëzime të përgjithshme

Ky program orientues ndihmon në përgatitjen e nxënësve të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, me strukturë 2+1+1, për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale e integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale 2015. Ai synon orientimin e përgatitjes së nxënësve nëpërmjet përqendrimit në njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të lëndëve teorike profesionale. Njëherazi, ndihmon edhe në verifikimin paraprak të përgatitjes përfundimtare të nxënësve sepse mundëson zhvillimin e testeve përmblendhëse. Programi orientues për provimin e “Teorisë profesionale të integruar” bazohet në:

- programet orientuese për Provimet Përfundimtare në: drejtimin “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, Niveli I; në profilin “Shërbime kujdesi për të moshuar”, Niveli II dhe profilin “Shërbime kujdesi për fëmijë”, Niveli II;
- programet e lëndëve teorike profesionale të drejtimit “Shërbime sociale dhe shëndetësore”, Niveli III (klasa e 13-të);
- Udhëzimin e përbashkët të MAS dhe MMSR nr. 2, datë 06.02.2015 “Për zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale 2015 në Republikën e Shqipërisë”.
- Rregulloren e Maturës Shtetërore 2015 në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhërin e Ministrit nr.61, datë 10.02.2015.”.

Në të përfshihen njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të këtyre programeve. Për Bazat e sipërmarrjes, janë marë parasysh vetëm njohuritë e reja dhe jo veprimtaritë praktike.

2. Udhëzime për zbatimin e programit

Ky program duhet shqyrtuar me kujdes sepse evidenton dhe përforcon njohuritë teorike, por dhe aftësitë e nxënësve për aplikimin e njohurive në situata të njohura e të reja, analizën dhe vlerësimin e këtyre situatave. Specialistët e përfshirë në hartimin e bankës së pyetjeve dhe tezës së provimit të kësaj lënde, nuk duhet të përfshijnë për vlerësim tema mësimore që nuk janë parashikuar në këtë program. Përgatitja e nxënësve për provim të bëhet në mënyrë të vazhdueshme dhe duke përdorur një larmi metodash dhe mjetesh.

Gjatë punës për përgatitjen e nxënësve për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale të integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale, është e rëndësishme që herë pas here mësuesi të zhvillojë teste të nxënësve të tij, me teste që mund t’i hartojë vetë duke u bazuar në modelet e mëparshme të testeve të Maturës Shtetërore për teorinë profesionale.

Testi për drejtimin mësimor “**Shërbime sociale dhe shëndetësore**” do të ndërtohet në mënyrë të tillë ku të jenë të përfshira të tri nivelet e vështirësisë: niveli bazë, niveli mesatar dhe niveli i lartë. Njëkohësisht, edhe shpërndarja e pikëve në test do të jetë në varësi të përqindjeve që zë çdo nivel. Gjatë hartimit të njësive të testit duhet të mbahen parasysh synimet e përgjithshme, në skeletkurrikulat përkatëse, të temave të përzgjedhura në këtë program.

Nxënësit duhet të kenë parasysh se lënda, e cila ka peshën më të madhe në këtë program orientues të Maturës Shtetërore Profesionale, në test do të përfaqësohet nga një numër më i madh pyetjesh.

3. Lëndët dhe temat përkatëse

Në programin orientues të provimit të “**Teorisë profesionale të integruar**” në kuadrin e provimit me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale e integruar”, të Maturës Shtetërore Profesionale, për drejtimin mësimor “**Shërbime sociale dhe shëndetësore**”, do të përfshihen programet e lëndëve profesionale të mëposhtëme:

1. Etika profesionale dhe ligji, kl. 10
2. Psiko - pedagogjia, kl.10
3. Edukimi shëndetësor dhe higjiena, kl.10 dhe 11
4. Bazat e ndërhyrjes sociale, kl.11
5. Bazat e sipërmarrjes, kl. 12 dhe kl. 13.
6. Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, kl. 13
7. Ekonomi shëndeti, kl.13:
8. Kuadri ligjor në shërbimin social-shëndetësor, kl.13

Tabela 1: Lëndët dhe peshat përkatëse në programin orientues

Nr	Lënda	Vëllimi i orëve për çdo lëndë	Peshat në %
1	Etika profesionale dhe ligji	33	12
2	Psiko-pedagogjia	66	24
3	Edukimi shëndetësor dhe higjiena	47	17
4	Bazat e ndërhyrjes sociale	27	10
5	Bazat e sipërmarrjes	19	7
6	Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm	14	5
7	Ekonomi shëndeti	47	17
8	Kuadri ligjor në shërbimin social-shëndetësor	24	8
	TOTALI	277	100%

Temat sipas lëndëve janë:

a) “ Etika profesionale dhe ligji ”, kl. 10 :	(33 orë)
• Karakteristikat e një punonjësi mbështetës: Shprehitë e të dëgjuarit	10 orë
• Rastet e pamundësisë të trajtimit të klientëve	10 orë
• Etika e shërbimit në familje me probleme	5 orë
• Etika e shërbimit ndaj fëmijëve të implikuar në krime	5 orë
• Njohuri bazë për standartet e shërbimeve sociale	3 orë
b) “ Psiko - pedagogjia ”, kl.10 :	(66 orë)
• Zhvillimi fiziko-motor i të porsalindurve dhe foshnjeve	9 orë
• Zhvillimi i të menduarit dhe gjuhës	6 orë
• Fëmijët me aftësi të kufizuara dhe ata me nevoja të veçanta	3 orë
• Karakteristikat e zhvillimit social në fëmijëri	3 orë
• Zhvillimi biologjik në adoleshencë	5 orë
• Puberteti dhe mënyrat e përjetimit të tij	4 orë
• Zhvillimet sociale dhe problematika e moshës së adoleshencës	6 orë
• Puna dhe stili i jetesës në moshën e rinisë dhe në moshën e mesme	6 orë
• Zhvillimet karakteristike të moshës së mesme	6 orë
• Njohuri mbi funksionet biologjike të individëve të moshës së tretë	6 orë
• Aspektet sociale dhe nevojat e individëve të moshës së tretë	6 orë
• Sëmundjet tipike të moshës së tretë	6 orë
c) “ Edukimi shëndetësor dhe higjiena ”, kl.10 dhe 11 :	(47 orë)
• Qëllimet e përkujdesjes social-shëndetësore	7 orë
• Ekipi i përkujdesjes social-shëndetësore	8 orë
• Organizimi i përkujdesjes social-shëndetësore	10 orë
• Procesi i përkujdesjes social-shëndetësore	10 orë
• Standardet e higjienës	6 orë
• Infeksionet	6 orë
d) “ Bazat e ndërhyrjes sociale ”, kl.11 :	(27 orë)
• Grupet në nevojë dhe zbutja e problemeve sociale	5 orë
• Ndërhyrja sociale në komunitet, familje dhe individë	6 orë
• Sjellja devijante	5 orë
• Diskrimimi dhe llojet e tij	5 orë
• Konfliktet. Burimi dhe adresimi i tyre	6 orë

h) “Bazat e sipërmarrjes” , kl. 12 dhe 13:	(19 orë)
• Tregu dhe sjellja konsumatore	5 orë
• Legjislacioni i punës	5 orë
• Menaxhimi i informacionit	4 orë
• Menaxhimi i marketingut	5 orë
i) Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, kl. 13:	(14 orë)
• Burimet kryesore të mjedisit dhe degradimi mjedisor	3 orë
• Ndikimi i veprimtarisë së njeriut në mjedis	3 orë
• Zhvillimet demografike dhe mjedisi	4 orë
• Shoqëria e konsumit dhe mbetjet	4 orë
j) “Ekonomi shëndeti” , kl.13:	(47 orë)
• Planifikimi i gjëndjes shëndetësore, sektori shëndetësor dhe zhvillimi kombëtar	9 orë
• Shpenzimet dhe kontrolli i shpenzimeve në sektorin shëndetësor	12 orë
• Finacimi i sektorit shëndetësor	8 orë
• Tregu shëndetësor dhe liberalizimi i tij	4 orë
• Parimet bazë të promocionit shëndetësor	6 orë
• Detyrat e shëndetit publik	8 orë
k) “Kuari ligjor në shërbimin social-shëndetësor” , kl.13:	(24 orë)
• Kuadri ligjor për ndihmën dhe shërbimet shoqërore	4 orë
• Sistemi i sigurimeve shoqërore	8 orë
• Kuadri ligjor kombëtar në fushën e shërbimit të kujdesit shëndetësor.	4 orë
• Sistemi i sigurimeve të kujdesit shëndetësor	8 orë